

สินค้าบาปกับการควบคุมของรัฐ: เปรียบเทียบกรณีบุหรี่และสุรา กับเซ็กซ์ทอย
Demerit goods and State Control: Compare with Cigarette and Alcohol and Sex Toy

กิตติ ก้อนแก้ว

Kitti Konkaew

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

Faculty of Law, Chiang Mai University 239 Huay Kaew Road, Muang District, Chiang Mai, Thailand, 50200

E-mail: Justiceraiser9@gmail.com

บทคัดย่อ

สินค้าบาป คือสินค้าที่มีอันตรายและมีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคและผลกระทบต่อบุคคลภายนอกหรือสังคม รัฐจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมเพื่อคุ้มครองประชาชนจากผลกระทบที่จะตามมา ซึ่งการใช้อำนาจของรัฐในการควบคุมมักเกิดจากความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในสังคมว่าสิ่งใดก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวม กรณีบุหรี่ สุรา และเซ็กซ์ทอย เป็นสิ่งที่สังคมวิตกกังวลและมองว่าทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคลและสังคมโดยรวม เช่น การเกิดโรค การเข้าถึงของเด็กและเยาวชน และอาชญากรรม ทำให้รัฐมีอำนาจในการจัดการสิ่งเหล่านี้ แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ รัฐใช้วิธีการจัดการที่ต่างกันบนพื้นฐานของสิ่งที่สังคมวิตกกังวลเดียวกัน โดยบุหรี่และสุรา มีผลกระทบด้านลบที่ชัดเจนในเรื่องปัญหาสุขภาพและภัยต่อสังคม รัฐจึงได้ออกพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาบังคับใช้เพื่อควบคุมการค้า การบริโภค และการโฆษณา นอกจากนี้ยังใช้มาตรการทางภาษี เพื่อจำกัดและลดการบริโภคของประชาชน ในขณะที่เซ็กซ์ทอย ที่มีเพียงทัศนคติด้านลบของสังคมที่มองว่ามุ่งทำลายศีลธรรมของสังคมให้เสื่อมทรามและจะเพิ่มปัญหาอาชญากรรมทางเพศ ซึ่งเป็นนามธรรมที่ไม่ชัดเจน แต่รัฐกลับใช้อำนาจควบคุมโดยถือว่าเซ็กซ์ทอยเป็นสิ่งลามกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ทั้งที่ตัวบทกฎหมายไม่ได้มีคำนิยามที่ชัดเจนว่าลักษณะอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นสิ่งลามก ทำให้เห็นว่ารัฐดำเนินการอย่างสองมาตรฐานในการควบคุม เซ็กซ์ทอยควรถูกกฎหมายโดยใช้วิธีการออกกฎหมายเฉพาะเช่นเดียวกับบุหรี่และสุรา จะทำให้รัฐสามารถคุ้มครองและป้องกันผลกระทบที่จะเกิดต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง และมีรายได้จากการเก็บภาษีเพื่อนำมาใช้สำหรับประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ ได้อีกมากมายต่อไป

คำสำคัญ: สินค้าบาป, มาตรการควบคุม, บุหรี่, สุรา, เซ็กซ์ทอย

Abstract

Demerit goods are the things that harmful, unhealthy to the individual consumer and usually have negative externalities. The state needs to have control measures to protect people from the following impact. The use of state power to control is often based on the consensus in society that is causing the impact or damages the society at large. In cases, cigarettes, alcohol, and sex toys are socially anxious and perceived as causing harm to individuals and society at large such as disease, juvenile access, and crime that make the authority for the state to conduct it. But the state uses a different conduct method on the same social concern. Cigarettes and alcohol have a clear negative impact on health problems and social hazards. To conduct, the state enacted and enforced the alcoholic beverage control act, B.E. 2551 and the tobacco products control act, B.E. 2560 for control selling, consumption, and advertising. Besides, the tax measure is used for limiting and reducing public consumption. While Sex Toys, there is only the social negative attitude that has stigmatized to destroy a personal morality which is an abstract and not clear, the state took control of it as obscenity, according to section 287 of the criminal code. In spite of this, the law does not have a clear definition of what is an

obscenity. That means the state conducts with double standard to control them. Thus, Sex Toys should be legalized by enacting specific law as cigarettes and alcohol, the state will enable to protect and prevent impacts on individual and society and also provide the state with more taxable income to be used for many public benefits.

Keywords: Demerit goods, Control measures, Cigarettes, Alcohol, Sex Toys.

1. บทนำ

สินค้าหลายประเภทในสังคมไทยปัจจุบัน ประกอบด้วยสินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิต สินค้าฟุ่มเฟือย และสินค้าที่ตอบสนองความต้องการบางอย่างของมนุษย์แต่ไม่ใช้สำหรับทุกคนที่ต้องการมีหรือใช้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพ ผลกระทบต่อสังคมและศีลธรรมอันดี รวมถึงผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นภายนอกโดยเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น (negative externalities) หรือที่นักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า “สินค้าบาป”¹ เช่น บุหรี่ ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่ได้รับควันบุหรี่มือสอง และสุรา ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพเช่นกัน และมีผลกระทบต่อบุคคลอื่น เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน การทะเลาะวิวาท หรือแม้กระทั่งการกระทำความผิดทางเพศ สิ่งเหล่านี้ได้สร้างความวิตกกังวลในสังคมแล้วว่าเด็กและเยาวชนผู้อ่อนไหวต่อโลกจะเข้าไปเริ่มบริโภคจนเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมอันดีงามผิดเพี้ยนไปจนกลายเป็นความตื่นตระหนกทางศีลธรรม (Moral Panic) ซึ่งความตื่นตระหนกทางศีลธรรมนี้ คือ ความกลัวว่าใครหรือสิ่งใดจะคุกคามคุณค่า ความปลอดภัย และผลประโยชน์ของชุมชนหรือสังคมโดยรวม เป็นเหตุให้นำไปสู่การควบคุมทางสังคม² ด้วยเหตุนี้รัฐจึงออกมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางภาษีขึ้นมาเพื่อควบคุมให้คนในสังคมลดการบริโภคบุหรี่และสุรา ในทางกลับกันสินค้าอย่าง “เช็กซ์ทอย” หรืออุปกรณ์เพิ่มความสนุกทางเพศ ซึ่งถูกสังคมตีตราว่าเป็นสิ่งที่ทำลายศีลธรรมอันดี และเกรงว่าจะทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางเพศเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงของเด็กและเยาวชน ประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่า สังคมเกิดความวิตกกังวลว่าเช็กซ์ทอยเป็นตัวอันตรายที่มุ่งร้ายต่อศีลธรรมอันดีและลดทอนคุณค่าของสังคมลง เช่นเดียวกับความวิตกกังวลเรื่องบุหรี่และสุรา แต่รัฐกลับเลือกปฏิบัติโดยใช้คนละมาตรฐานจากอดีตศีลธรรมทางเพศ โดยผูกเช็กซ์ทอยไว้กับสิ่งลามกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ทำให้เห็นว่ารัฐใช้อำนาจจัดการอย่างเด็ดขาดในฐานะความผิดทางอาญา ทั้ง ๆ ที่การใช้เช็กซ์ทอยมีประโยชน์มากกว่าโทษ เช่นการลดปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหาชีวิตคู่สำหรับคนบางกลุ่ม และการลดอัตราการก่อคดีทางเพศ การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติอย่างสองมาตรฐาน (Double Standard) บนพื้นฐานของความวิตกกังวลต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับสังคมอย่างเดียวกัน

2. ความสองมาตรฐานในการควบคุม

“คนไทยอยู่ในสังคมสองมาตรฐานมาตลอด และมานานเสียจนเราทุกคนต่างรู้ว่าจะต้องทำหรือพูดอย่างไรในมาตรฐานไหน ในทีใด และเมื่อไร คนไทยเก่งในการเล่นเกมส์สองมาตรฐาน”³

นิธิ เอียวศรีวงศ์

หากพูดถึงการควบคุมหรือการกำหนดมาตรการใด ๆ ขึ้นมาภายในสังคม โดยเฉพาะการออกกฎหมายและนโยบายของรัฐ เพื่อดำเนินการหรือจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือการกำหนดให้สิทธิหรือไม่ให้สิทธิแก่บุคคลใดก็ตาม จำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบหรือใช้วิธีเดียวกันสำหรับบุคคล หรือกลุ่มเป้าหมาย ที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะได้ชื่อว่าเป็นการปฏิบัติอย่างมีมาตรฐานและจะนำไปสู่สังคมที่มีมาตรฐาน หากเป็นการดำเนินการหรือใช้วิธีจัดการกับบุคคล หรือกลุ่มเป้าหมายสองกลุ่มโดยแตกต่างกัน จะทำให้เกิดการดำเนินการที่เรียกว่า “สองมาตรฐาน” หรือ Double Standard ขึ้น นำไปสู่ความไม่เป็นธรรมจนกลายเป็นสังคมที่ไร้ระเบียบและมาตรฐาน เช่น การวางมาตรการหรือการจัดการกับปัญหากรณีใด ๆ ที่เกิดขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายอย่างเดียวกันโดยแตกต่างกัน ซึ่งอาจมีปัจจัยภายนอกเข้ามาเป็นตัวแปร เช่น อิทธิพล อำนาจเงิน หรือผลประโยชน์ทับซ้อน นอกจากนี้

¹ Tejvan Pettinger, “Demerit good definition,” Economicshelp, accessed October 7, 2020, <https://www.economicshelp.org/blog/glossary/demerit-goods/>.

² Ashley Crossman, “A Sociological Understanding of Moral Panic,” Thoughtco, accessed October 8, 2020, <http://www.thoughtco.com/moral-panic-3026420>.

³ นิธิ เอียวศรีวงศ์, “สองมาตรฐานในชาติ,” มติชน, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2563, https://www.matchon.co.th/columnists/news_176.

ทัศนคติ แนวความคิดความเชื่อที่ปลูกฝังมาจนกลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคม หรืออคติส่วนบุคคล เป็นอีกส่วนหนึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้อำนาจในควบคุมและแก้ไขปัญหาทางสังคม เช่น อคติที่มีต่อเรื่องเพศ หรือการใช้มาตรฐานทางศีลธรรมมาเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติของคนในสังคม เป็นต้น

นอกจากนี้วิถีชีวิตในสังคมไทยปัจจุบันยังมีความเป็นสองมาตรฐานอีกประเภทหนึ่ง นั่นคือ มาตรฐานของชาติ กับมาตรฐานในชีวิตจริง⁴ กล่าวคือ มาตรฐานของชาติ เกิดขึ้นจากมุมมอง ทัศนคติและความเชื่อของคนในสังคมว่า สังคมไทยควรเป็นหรือควรมีมาตรฐานในเรื่องต่าง ๆ นั้นอยู่อย่างไร นำมาซึ่งการประกอบสร้างเป็นบรรทัดฐานและมาตรฐานของสังคม เช่น ในเรื่องเพศ มีทัศนคติและปลูกฝังมาโดยตลอดว่าสังคมไทยเป็นเมืองพุทธ มีศีลธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวการกระทำ มีจารีตและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมที่ควรค่าแก่การรักษาไว้ ส่งผลให้มาตรฐานเรื่องเพศถูกกำหนดขึ้นมาในลักษณะของสังคมอุดมคติ ที่ต้องเป็นครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียว และการแสดงออกเกี่ยวกับเพศเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจและไม่ควรเปิดเผย ด้วยบรรทัดฐานดังกล่าวทำให้การมีอยู่ของสื่อลามกและการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่เลวร้ายและต้องกำจัด แต่ในความเป็นจริงแล้ว จะมีคนในสังคมที่มากน้อยที่ประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบแห่งศีลธรรมทางพุทธศาสนาได้อย่างแท้จริง ทุกวันนี้สื่อลามก การพนัน บุหรี่สุรา และการค้าประเวณี ยังคงมีอยู่ในสังคมไทยและมีผู้ได้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นมากมาย นั่นคือ มาตรฐานในชีวิตจริง การปฏิเสธมาตรฐานในชีวิตจริง เป็นการสร้างสังคมที่เรียกว่า “สังคมดัดจริต” ขึ้นมา ดังเช่นกรณีการถกเถียงในเรื่องการทำให้เช็ชท์ทอยถูกกฎหมายในประเทศไทย โดยออกมาคัดค้านแสดงความคิดเห็นว่า เช็ชท์ทอย เป็นสิ่งอันตรายต่อศีลธรรม สังคมไทยเป็นเมืองพุทธ เช็ชท์ทอยจะทำให้ศีลธรรมของคนในสังคมเสื่อมเสีย และเป็นต้นเหตุของการขึ้นขี่ นำมาซึ่งอำนาจรัฐในการจัดการกับเรื่องนี้ โดยตีความว่าเช็ชท์ทอยเป็นสิ่งลามก ตามมาตรา 287 ประมวลกฎหมายอาญา แต่หากเป็นเรื่องอื่นที่ไม่ใช่เรื่องเพศ แม้ว่าบางอย่างจะขัดกับหลักคำสอนทางพุทธศาสนาซึ่งคนที่เรียกตัวเองว่าชาวพุทธจะต้อยึดถือแล้ว สังคมยังยอมรับได้ เช่น การพนัน ยังคงเล่นได้ถูกกฎหมายหากได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 บุหรี่และสุรา ยังคงสามารถจำหน่ายและบริโภคได้อย่างถูกกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งการพนันและสุรา ถือว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เสื่อม ตามหลักอภัยมุข 6 ของพุทธศาสนา

อย่างไรก็ตาม ในมิติของกฎหมายสิทธิมนุษยชน ถือหลักการพื้นฐานคือสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ทุกคนเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่มีผู้ใดพรากไปได้ เช่น สิทธิเสรีภาพในเนื้อตัวร่างกาย สิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ทุกคนมีอิสระในการทำ การเลือก หรือการใช้ชีวิตเป็นของตัวเอง แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า จะสามารถอ้างสิทธิเสรีภาพนี้ไปได้หมดทุกอย่าง บางครั้งสิทธิมนุษยชนที่ว่านี้อาจถูกจำกัดได้ หากผู้นั้นได้กระทำความผิดกฎหมาย หรือการกระทำที่ได้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งตามมาตรา 25 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติรับรองถึงสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยไว้และได้ยกเว้นสำหรับการกระทำที่จะไม่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ นั่นคือ การกระทำที่กระทบหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น แต่ทั้งนี้การจำกัดสิทธิเสรีภาพนั้นจะต้องไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ นอกจากนี้ บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัวไม่ได้ ตามข้อ 17 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การที่รัฐจะใช้มาตรการควบคุมสินค้าใด ๆ ย่อมเป็นการจำกัดสิทธิของปัจเจกชนในการเข้าถึงสินค้าและการขายสินค้านั้น ๆ ดังนั้นรัฐต้องมีเหตุผลอย่างเพียงพอในการจำกัดสิทธิเหล่านี้โดยการตรากฎหมาย ซึ่งในประเด็นเกี่ยวกับบุหรี่ สุรา และเช็ชท์ทอย เห็นว่าเหตุผลในการจำกัดสิทธินั้นไม่พบนเหตุผลเรื่อง การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น (Public Safety) และความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (Public Morality) สำหรับบุหรี่ เหตุผลในการจำกัดสิทธิตามหมายเหตุร้ายพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 คือ คิว้นบุหรี่ก่อให้เกิดผลเสียแก่สุขภาพของผู้ที่สูบและไม่สูบที่อยู่ใกล้เคียง เช่น เหตุให้เกิดโรคมะเร็งปอด โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ และผู้ที่ไม่สูบที่ได้รับควันบุหรี่ยังได้รับผลเสียต่อสุขภาพเช่นเดียวกับผู้ที่สูบ ส่วนกรณีสุรา เหตุผลในการจำกัดสิทธิตามหมายเหตุร้ายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งเป็นเหตุผลเชิงประจักษ์ในการใช้อำนาจของรัฐในการกำหนดมาตรการควบคุม ส่วนเช็ชท์ทอย ซึ่งไร้ค่านิยมในตัวบทกฎหมายของไทย แต่ลักษณะการใช้งานที่ใช้ในการตอบสนอง

⁴ เรื่องเดียวกัน.

การประชุมวิชาการนิติสังคมศาสตร์ระดับชาติ หัวข้อ “จินตนาการใหม่ กฎบัตรนิติศาสตร์ไทย”

ความสุขทางเพศ ทำให้เชื้อชื้อยจัดอยู่ในสิ่งลามกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 เช่นเดียวกับหนังสือปี รัฐใช้อำนาจควบคุมโดยมองว่าเป็นสิ่งที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นสิ่งที่สังคมเกรงกลัวว่าจะทำให้สังคมที่เป็นอยู่ไร้ซึ่งศีลธรรมและการเข้าถึงได้โดยง่ายจะทำให้กระตุ่นการก่อคดีซับซ้อนได้ง่าย

2.1 มาตรการของรัฐในการควบคุมบุหรี่ยาสูบ

บุหรี่ยาสูบ เป็นสิ่งที่อยู่คู่สังคมมายาวนาน และพฤติกรรมการบริโภคบุหรี่ยาสูบนี้อยู่ในทุกชนชั้น ทุกเพศ รวมทั้งการบริโภคยังแพร่หลายไปในหมู่เยาวชนด้วยค่านิยมที่แสดงให้เห็นว่าตนนั้นเป็นผู้ใหญ่ และการเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง ประกอบกับค่านิยมทางโลกฝั่งตะวันตกที่เข้ามาอิทธิพลให้มีการบริโภคมากยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้ยังเข้ามาบดบังความตระหนักถึงผลกระทบต่อสุขภาพและปัญหาทางสังคมที่จะติดตามมา

2.1.1 บุหรี่

อันตรายที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและผลกระทบต่อบุคคลภายนอกจากการสูบบุหรี่ มาจากส่วนประกอบของสิ่งเหล่านั้นทั้งสิ้น กล่าวคือ บุหรี่ประกอบด้วยสารหลักคือ นิโคติน ทาร์ คาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรเจนไซยาไนด์ ไนโตรเจนออกไซด์ แอมโมเนีย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นคนที่สูบบุหรี่หรือคนที่รับควันบุหรี่มือสองต่างได้รับผลเสียต่อสุขภาพในระยะยาวไม่ต่างกัน⁵ นั่นคือ ทำให้เกิดเป็นโรคไม่ติดต่อ (Non-communicable diseases - NCDs) เช่น โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น และการสูบบุหรี่ยังเป็นสาเหตุสำคัญของโรคมะเร็งปอด โดยพบว่าร้อยละ 90 ของโรคมะเร็งปอดในผู้ชาย และร้อยละ 79 ของโรคมะเร็งปอดในผู้หญิง เป็นผลมาจากการสูบบุหรี่⁶ นอกจากนี้สารพิษในบุหรี่ยาสูบจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่สูบบุหรี่แล้ว ยังเกิดผลกระทบต่อบุคคลภายนอกอีกด้วย นั่นคือผลกระทบต่อควันบุหรี่มือสอง ซึ่งผู้ที่ได้รับควันบุหรี่จากการสูบบุหรี่ของผู้ที่สูบบุหรี่จะเกิดผลกระทบต่อสุขภาพได้เช่นเดียวกับคนที่สูบบุหรี่ เช่น การติดเชื้อทางเดินหายใจในเด็กเล็ก หญิงตั้งครรภ์อาจเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ หรือเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งปอดเพิ่มขึ้น 20-30 เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น⁷ การผลกระทบต่อเชิงประจักษ์ในด้านสุขภาพและผลกระทบต่อบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รัฐสามารถใช้อำนาจในการควบคุมเรื่องดังกล่าวในสังคมได้

รัฐใช้อำนาจในการควบคุมสำหรับการสูบบุหรี่ โดยออกมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางภาษี เพื่อลดการบริโภคของประชาชนสิ่งอมควันและป้องกันนักสูบหน้าใหม่ ภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO Framework Convention on Tobacco Control: WHO-FCTC) ซึ่งไทยเป็นหนึ่งใน 40 ประเทศแรกที่ลงนามในกรอบอนุสัญญานี้ เพื่อคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากภัยของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันยาสูบ โดยให้รัฐประเทศสมาชิกป้องกันไม่ให้มีการแทรกแซงนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบ และเข้มงวดในการออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและที่ทำงาน⁸ ประเทศไทยได้ออกกฎหมายมาควบคุมเกี่ยวกับการบริโภคบุหรี่ยาสูบตั้งแต่ปี 2535 จำนวน 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 เพื่อควบคุมการผลิต จำหน่าย และการโฆษณา และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 เพื่อควบคุมการบริโภค โดยเฉพาะการสูบบุหรี่ที่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นรอบข้าง ต่อมาจึงได้มีการปรับปรุงใหม่โดยรวมทั้งสองฉบับเป็นฉบับเดียว คือ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 โดยมีการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดมากขึ้น เช่น การกำหนดอายุผู้ซื้อผู้ชาย รูปแบบลักษณะการขาย ปรับอัตราโทษใหม่ เป็นต้น โดยประเด็นสำคัญคือป้องกันการเข้าถึงบุหรี่ยาสูบได้โดยง่ายของเด็กและเยาวชน ทั้งยังได้รับแรงสนับสนุนจากหน่วยงานหรือมูลนิธิต่าง ๆ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ หรือ สสส. ซึ่งเป็นหน่วยงานในสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่ รวมถึงเครือข่ายเยาวชนที่ร่วมเป็นแรงขับเคลื่อนของ

⁵ Arphawan soportammarak, “รู้จักกับสารพิษสำคัญในบุหรี่ยาสูบ,” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/38366-รู้จักกับสารพิษสำคัญในบุหรี่ยาสูบ.html>.

⁶ วิชชุภา แก้วน้อย, “โทษของบุหรี่ยาสูบ,” ศูนย์บริการเทคนิคการแพทย์คลินิก, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <http://www.ams.cmu.ac.th/amscsc/article/article11.html>.

⁷ Thianthip Diawkee, “ผลของควันบุหรี่ยาสูบมือสอง ต่อสุขภาพของผู้ที่ได้รับควันบุหรี่ยาสูบ,” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/42932-ผลของควันบุหรี่ยาสูบมือสอง.html>.

⁸ ชูรุณี พิษณุกุลมงคล, “เจาะลึกมาตราสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ,” มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, http://www.ashthailand.or.th/th/data_center_page.php?id=903.

กลุ่มคนรุ่นใหม่อีกด้วย นอกจากนี้รัฐใช้มาตรการทางกฎหมายมุ่งลดการบริโภคแล้วในช่วงปีที่ผ่านมาได้มีการดำเนิน “โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน” โดยมีเป้าหมายในคนไทยเลิกบุหรี่ได้ 3 ล้านคน หรือมากกว่าในระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559 สิ้นสุดในเดือนพฤษภาคม 2562 ซึ่งมีผู้สมัครใจเลิกบุหรี่ จำนวน 2.9 คน และมีผู้เลิกบุหรี่ได้ 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 1.1 แสนคน⁹

อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่น่าสนใจในความยั่งยืนของรัฐ กล่าวคือ จากผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพและผลกระทบต่อ บุคคลภายนอกทำให้รัฐใช้อำนาจในการออกมาตรการเข้าควบคุมการบริโภคบุหรี่ แต่ขณะเดียวกันรัฐยังแสดงบทบาทเป็นผู้ผูกขาดในการ ผลิตบุหรี่ที่ขาดตลาด ประกอบอุตสาหกรรมและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับยาสูบ และใบยาสูบ รวมทั้งจ้างผลิตยาสูบเพื่อส่งออกไปจำหน่าย ต่างประเทศ มาตรา 7 ตามพระราชบัญญัติการยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561 โดยตั้งเป็นการยาสูบแห่งประเทศไทย ภายใต้การดูแล ของกระทรวงการคลัง ซึ่งผลิตบุหรี่ยี่ห้อต่าง ๆ ของไทย เช่น กรองทิพย์ 90 สายฝน 90 SMS Wonder S ฯลฯ เป็นต้น โดยในปี 2560 การ ยาสูบแห่งประเทศไทยมีรายได้ จำนวน 68,175.79 ล้านบาท และส่งชำระรัฐ จำนวน 62,576.72 ล้านบาท คิดเป็น 91.78% โดยมีกำไรสุทธิ จำนวน 9,343.33 ล้านบาท¹⁰ ในปี 2561 การยาสูบแห่งประเทศไทย ได้มีการเปิดโรงงานผลิตบุหรี่แห่งใหม่ คือ โรงงานผลิตยาสูบ 6 ส่วน อุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะรองรับการผลิตบุหรี่ประมาณ 32,000 ล้านมวนต่อปี และเพื่อรองรับการผลิตเพื่อ ส่งออกที่ทำให้มีรายได้กลับมามีมูลค่าอย่างมหาศาล¹¹ นอกจากนี้ ในปี 2562 จากสถานการณ์ที่รัฐจะมีการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิต ใหม่ ซึ่งจะทำให้ราคายาสูบในท้องตลาดปรับขึ้น 30% – 40% จะส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อบุหรี่ลดน้อยลง ทำให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อยเลิกสูบบุหรี่ หันไปสูบบุหรี่เสั้นแทนกรณีนี้ การยาสูบแห่งประเทศไทยมีมาตรการลดขายรายได้ โดยการออกผลิตภัณฑ์ยาเส้นใหม่เน้นกลุ่มตลาดราคาถูก¹² จากที่กล่าวมา สะท้อนให้เห็นถึงความยั่งยืนในการกระทำของรัฐ ที่เบื้องหน้าออกมาตรการต่าง ๆ มาช่วยป้องกันสุขภาพของประชาชน และมุ่งลด ละ เลิกการบริโภคบุหรี่และสุราของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนที่จะกลายเป็่นนักสูบนักดื่มหน้าใหม่ แต่ เบื้องหลังยังคงให้ความชอบธรรมและถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทางสังคมไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้สนับสนุนหลักในการ ผลิตบุหรี่ที่จะมีราคาถูกจนใคร ๆ ก็สามารถจับต้องได้ ทำให้เห็นว่ามาตรการของรัฐยังคงเป็นไปเพื่อการสร้างรายได้ให้กับรัฐ ผ่าน มาตรการการป้องกันสุขภาพของประชาชนและลดปัญหาที่จะเกิดภายในสังคมของไทย

2.1.2 สุรา

อันตรายที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจากบริโภคสุรา จากส่วนประกอบของสุรา คือ เอทิลแอลกอฮอล์ที่นำมาใช้ในการผลิตสุรา ซึ่งจะถูกดูดซึมเข้าสู่ร่างกายได้อย่างรวดเร็วและกระจายผ่านกระแสเลือด การได้รับปริมาณเอทิลแอลกอฮอล์เป็นระยะเวลายาวนาน จะ ทำให้เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และมีผลต่อระบบทางเดินอาหารและเนื้อเยื่อตับ ทำให้เกิดโรคตับแข็งตามมา นอกจากนี้ การดื่มสุราใน ปริมาณมาก ๆ ในช่วงเวลาอันสั้น จะทำให้เกิดภาวะสุราเป็นพิษ (Alcohol Poisoning) ซึ่งอาจทำให้เสียชีวิตได้ เนื่องจากตับที่ทำหน้าที่ ขับแอลกอฮอล์ออกจากกระแสเลือด ไม่สามารถขับแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ในร่างกายออกได้ทัน¹³ เห็นได้จากกรณีประเด็นข่าวการเสียชีวิต ของนางสาวธิติมา นรพันธ์พิพัฒน์ หรือ ลัลลาเบล หลังจากรับงานให้ความบันเทิงกับลูกค้า ซึ่งมีผลการตรวจชันสูตรทางนิติวิทยาศาสตร์ พบว่าสาเหตุการเสียชีวิตเกิดจากพิษสุราโดยพบปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึง 418 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์¹⁴ ซึ่งผลที่เป็นอันตรายต่อ

⁹ Donnaya Svetwethin, “ปิดโครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย,” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/49014-A2.html>

¹⁰ ธนกร วชิรปัญญา, “โรงงานยาสูบรวบแคปโตน และเอาเงินไปทำอะไรบ้าง,” the standard, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://thestandard.co/thailand-tobacco-monopoly/>

¹¹ การยาสูบแห่งประเทศไทย, “การยาสูบฯ เปิดผลิตบุหรี่โรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่อย่างเป็นทางการ พร้อมเป็นฐานการผลิตบุหรี่ส่งออกในอนาคต,” การยาสูบแห่งประเทศไทย, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://www.thaitobacco.or.th/th/2018/08/0020085.html>

¹² ไทรัฐออนไลน์, “โรงงานยาสูบฯ มีแผนเลิกขายกัญชา ก็ถูกชง รับชื้อนากาซิบุหรี่ ต.ค.นี้,” ไทรัฐ, สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/business/market-business/1503333>

¹³ Chatchai nokdee, “ห้วงแอลกอฮอล์เป็นพิษ อันตรายถึงตาย,” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/50997-ห้วงแอลกอฮอล์เป็นพิษ.html>

¹⁴ โฟสทูเดย์, “เมฆฝนชันสูตร “ลัลลาเบล” พบแอลกอฮอล์ในเลือดสูง เสียชีวิตจากพิษสุรา,” โฟสทูเดย์, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563, <https://www.posttoday.com/social/general/601503>

การประชุมวิชาการนิติสังคมศาสตร์ระดับชาติ หัวข้อ “จินตนาการใหม่ กฎบัตรนิติศาสตร์ไทย”

สุขภาพ สอดคล้องกับรายงานขององค์การอนามัยโลก โดยอัตราการตายทั่วโลก 3 ล้านคนเนื่องจากอันตรายจากการดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของการตายทั้งหมด ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อให้เกิดโรคและสาเหตุของการบาดเจ็บ และการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทของแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคลต่าง ๆ เช่น ครอบครัว เพื่อน หรือแม้กระทั่งบุคคลที่ไม่รู้จัก และปัญหาต่อสุขภาพ เช่น การผิดปกติของอารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงการติดสุราซึ่งเป็นสาเหตุหลักของโรคไม่ติดต่อ (Non-Communicable Diseases: NCDs) ทั้งยังเป็นสาเหตุการของอุบัติเหตุ การบาดเจ็บจากความรุนแรงและอันตรายบนท้องถนน¹⁵

นอกจากผลกระทบต่อสุขภาพแล้ว การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีผลกระทบต่อสังคมมากกว่าซูหรื โดยจะขอแบ่งผลกระทบดังกล่าวออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านศาสนา สังคมไทยเป็นสังคมที่ผูกติดยึดโยงการดำเนินชีวิตกับหลักคำสอนทางพุทธศาสนามาเป็นเวลานาน ทำให้การกระทำที่เบนออกจากหลักธรรมคำสอน จารีตประเพณี วัฒนธรรม หรือศีลธรรมนั้น เป็นหนทางที่ทำให้เกิดความเสื่อม โดยหลักธรรมคำสอนที่ประชาชนทั่วไปควรประพฤติปฏิบัติอย่างน้อยที่สุดคือ การรักษาศีล 5 คือ ห้ามฆ่าสัตว์ ห้ามพูดปด ห้ามลักทรัพย์ ห้ามประพฤติผิดในกาม และห้ามดื่มสุราหรือของมึนเมา ดังนั้นการดื่มสุรา ถือว่าเป็นบาปจากการกระทำที่ผิดศีล นอกจากการดื่มสุรายังปรากฏเป็นหนึ่งในเรื่องอบายมุข 6 ซึ่งเป็นหนทางแห่งความเสื่อม ทำให้สูญเสียทรัพย์ ประกอบด้วย 6 ประการ คือ ติดสุรา เที่ยวกลางคืน ดูการละเล่น ติดการพนัน คบคนชั่ว และเกียจคร้านการงาน¹⁶ ในส่วนของผลกระทบต่อบุคคลอื่น คือ ด้านภัยอาชญากรรมและความรุนแรง เช่น การเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งอุบัติเหตุส่วนใหญ่บนท้องถนนเกิดจากการขับรถขณะมีอาการมึนเมา การทะเลาะวิวาททำลายทรัพย์สิน การก่อความรุนแรงในครอบครัว รวมไปถึงการก่อคดีล่วงละเมิดทางเพศซึ่งสาเหตุเกิดจากการขาดสติ ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์พนักงานรถไฟขบวนขึ้นเด็กหญิงวัย 13 ปี ก่อโยนออกนอกหน้าต่างรถไฟขณะกำลังวิ่งเต็มความเร็ว โดยจากการสอบสวนผู้กระทำผิดอ้างว่ากระทำเพราะความมึนเมาจากการเสพยาและดื่มสุรา¹⁷ เป็นต้น ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มสุรากับการก่ออาชญากรรมมีลักษณะที่ซับซ้อน นอกจากการมีสติสัมปชัญญะและความสามารถในการควบคุมตนเองที่ลดลงแล้ว ยังพบว่าผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งใช้การดื่มสุราเป็นการย้อมใจให้กล้า นอกจากนั้น ในกลุ่มเยาวชน การดื่มสุรายังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอื่น ๆ รวมถึงการใช้ความรุนแรง การพกพาอาวุธ การใช้ยาเสพติด และพฤติกรรมทางเพศอีกด้วย¹⁸

การใช้อำนาจรัฐในการจัดการเรื่องสุรา คือการออกพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาควบคุมพฤติกรรมกรมบริโภค การจำหน่าย การโฆษณา รวมถึงประกาศทั้งของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เช่นการกำหนดวันเวลาห้ามจำหน่าย สถานที่ห้ามจำหน่ายห้ามบริโภค เป็นต้น รวมทั้งต้องมีการขออนุญาตในการทำหรือผลิตสุรารัฐก่อน โดยมีเจตนาปรามณ์เพื่อลดปัญหาด้านสุขภาพและผลกระทบทางเศรษฐกิจ และป้องกันการเข้าถึงของเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการลดปัญหาอันตรายจากการดื่มแอลกอฮอล์ขององค์การอนามัยโลก ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกมีความรับผิดชอบในการกำหนดวิธีการ การปฏิบัติ การกำกับติดตาม และการประเมินผลนโยบายสาธารณะในการลดปัญหาดังกล่าว โดยองค์การอนามัยโลกได้เข้าเป้าหมายในการลดอันตรายจากการดื่มแอลกอฮอล์ให้ได้รับร้อยละ 10 ภายในปี 2025 จากการเริ่มมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เรียกว่า “SAFER” เพื่อป้องกันและลดการตายและพิการที่มีสาเหตุมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย 5 กลวิธีในการช่วยรัฐบาลจัดการกับเรื่องดังกล่าว ได้แก่ การเพิ่มความเข้มงวดในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พัฒนาและบังคับใช้กฎหมายตามมาตรการตอบโต้การเมาแล้วขับ ปรับรูปแบบการคิดครองและการบำบัดฟื้นฟูให้ง่ายขึ้น การห้ามปรามหรือจำกัดการโฆษณา การให้การสนับสนุน และส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการขึ้นราคาผ่านภาษีสรรพสามิตและนโยบายด้านราคา¹⁹

¹⁵ WHO team, “Alcohol,” World Health Organization, accessed October 2, 2020, <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/alcohol>.

¹⁶ ขอบ สมบุญเพ็ญ, “อบายมุข 6,” oknation, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <http://oknation.nationtv.tv/blog/sshob/2008/07/23/entry-1>.

¹⁷ เติลนิวัธ, “ไอ้ที่หน้าขมขื่น”น้องแก้ม”รับเมียบ้าน-เบียร์,” เติลนิวัธ, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <https://www.dailynews.co.th/regional/250843>.

¹⁸ กระทรวงสาธารณสุข, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, *สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบในประเทศไทย ปี 2556*, (นนทบุรี: กราฟิโก ซิสเต็มส์, 2556), 149, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, http://e-lib.ddc.moph.go.th/pdf/material_291/material_291.pdf.

¹⁹ WHO team, “WHO launches SAFER alcohol control initiative to prevent and reduce alcohol-related death and disability,” World Health Organization, accessed October 9, 2020, https://www.who.int/substance_abuse/safer/launch/en/.

ดังนั้นแล้วประเทศไทยจึงมีการใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจเพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมและจำกัดปริมาณการบริโภคทั้ง บุหรี่และสุรา ซึ่งจะทำให้บุหรี่และสุราที่มีราคาเพิ่มสูงขึ้น เพื่อลดปริมาณความต้องการบริโภคของบุคคล จากการเก็บภาษี Earmarked Tax หรือภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างเพิ่มจากฐานภาษีเดิมที่รัฐจัดเก็บอยู่แล้ว ซึ่งเมื่อเก็บมาแล้วรัฐต้องนำเงินดังกล่าวไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งไทยได้จัดสรรเงินภาษีดังกล่าวให้หน่วยงานหลายแห่งในการนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หนึ่งในนั้นคือการจัดสรรให้กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. เพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน การดำเนินกิจกรรมการณรงค์ให้ประชาชน ลดการบริโภคบุหรี่ยาสูบและสุรา ป้องกันนักสูบบุหรี่และลดปัญหาอื่น ๆ ที่จะตามมาจากการบริโภคสินค้าดังกล่าว โดยรัฐจัดสรรให้ สสส. ในอัตราร้อยละ 2²⁰ อย่างไรก็ตามเมื่อวัตถุประสงค์การเก็บภาษีดังกล่าวเป็นไปเพื่อลดการบริโภคบุหรี่ยาสูบให้น้อยลง แต่รายได้จากการจัดเก็บภาษีในปี 2562 กลับเกินค่าเป้าหมายถึง 1 พันล้านบาท โดยการจัดเก็บภาษีสุรา จัดเก็บได้ 62,146 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมาย 11.05% หรือเกินกว่าเป้าหมาย 5,646 ล้านบาท ซึ่งสาเหตุมาจากคนไทยหันมาบริโภคสุราในประเทศ เนื่องจากมีราคาถูกกว่าสุราออกนอกชายฝั่งมาก²¹ แสดงให้เห็นว่าไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ Earmarked Tax อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ รัฐยังออกนโยบายเพิ่มเติมมากำกับพฤติกรรมมารบริโภค คือ นโยบาย “เมาแล้วขับ ถูกจับ ถูกคุมประพฤติ” ซึ่งอุปติบนท้องถนนส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการขับรถในขณะมึนเมา โดยเฉพาะในช่วงปีใหม่ ซึ่งจากสถิติเมาแล้วขับในช่วงปีใหม่ 2562 มีคดีขับรถขณะเมาสุรา จำนวน 8,706 คดี และยังมีพบว่าผู้กระทำความผิดคดีขับรถขณะเมาสุราในช่วงเทศกาลปีใหม่เป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดมาก่อนในคดีเดียวกัน จำนวน 153 ราย²²

บุหรี่ยาสูบ เป็นสินค้าที่คุ้นชินและพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมไทย การบริโภคของเหล่านี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการบริโภคของคนในสังคมอย่างฝังรากลึก และมีความต้องการบริโภคค่อนข้างมาก หากไม่มีการจำกัดหรือควบคุมจะทำให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทั้งยังมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นและสังคมในปัญหาเรื่องความรุนแรงและอาชญากรรม ในขณะที่รัฐใช้อำนาจออกกฎหมาย และวางมาตรการ นโยบาย ต่าง ๆ เพื่อป้องกันและลดการบริโภคของประชาชน โดยตระหนักถึงพิษภัยทางสุขภาพที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้บริโภค และป้องกันผลกระทบหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นและสังคมโดยรวม แม้จะชัดเจนเรื่องภัยต่อสุขภาพและอันตรายต่อสังคม แต่การควบคุมไม่ได้เป็นการห้ามอย่างเด็ดขาด ความต้องการบริโภคของคนในสังคมยังคงทำให้เป็นที่ยอมรับและสามารถผลิต จำหน่าย และบริโภคได้อย่างถูกต้อง แสดงให้เห็นว่ารัฐยังคงนึกถึงสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ แต่ก็ต้องการรายได้เข้ารัฐเพื่อสนับสนุนสาธารณประโยชน์ของรัฐด้วยเช่นกัน ซึ่งต่างจากเชิงข้อหย่อนภาษีจากการตีตราด้วยคำว่าศีลธรรม

2.2 มาตรการของรัฐในการควบคุมเชิงข้อหย่อน

กรณีของ “เชิงข้อหย่อน” แม้ว่าในยุคปัจจุบันความคิดความเชื่อหรือทัศนคติของผู้คนจะเปลี่ยนแปลงไปมากมายเพียงใด แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงเชื่อมั่นมาโดยตลอด นั่นคือ สังคมไทยเป็นเมืองพุทธ มีวัฒนธรรมอันดีงาม ตามมาด้วยมาตรฐานทางศีลธรรมอันสูงส่ง ทำให้การกระทำหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ ถือเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาไว้ในที่แจ้ง นำมาซึ่งทัศนคติที่เชื่อว่าการกระทำที่มุ่งเพื่อหาความสำราญหรือตอบสนองความสุขทางเพศ จะเป็นเหตุให้วัฒนธรรมอันดีงามและศีลธรรมอันสูงส่งของไทยต้องเสื่อมทรามลง ทำให้สังคมวนเวียนอยู่ในกามตัณหา โดยเฉพาะมองว่าเชิงข้อหย่อนจะทำให้ปัญหาอาชญากรรมทางเพศเพิ่มขึ้น แม้ว่าการใช้เชิงข้อหย่อนจะไม่ได้มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรงต่อผู้ใช้ จึงทำให้ไม่จัดอยู่ในประเภทของสินค้าบาป แต่ลักษณะรวมอย่างหนึ่งที่ทำให้บุหรี่ยาสูบ และเชิงข้อหย่อน อยู่ในพื้นฐานเดียวกัน นั่นคือ ความตระหนักและวิตกกังวลถึงผลกระทบต่อสังคม

²⁰ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, “Earmarked Tax,” สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563, <http://www2.fpo.go.th/FPO/modules/Content/getfile.php?contentfileID=7383>.

²¹ ผู้จัดการออนไลน์, “ภาษีสุราต้นรายได้สรรพสามิตปี 62 เกินเป้า 1 พันล้าน ฝหยปีงบฯ 63 วางแผนจัดเก็บรายได้รวม 6.3 แสนล้าน,” ผู้จัดการออนไลน์, สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <https://mgronline.com/stockmarket/detail/9620000096076>.

²² กรมคุมประพฤติ, “กรมคุมประพฤติร่วมกับ สอ. จับเมาขับ ส่งบำบัดพร.,” กรมคุมประพฤติ, สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563, <http://www.probaion.go.th/content.php?id=36286>.

สถานการณ์เกี่ยวกับเซ็กซ์ทอยในสังคมไทย เห็นได้จากการนำเสนอข่าวการจับกุมผู้ลักลอบขายเซ็กซ์ทอยผ่านช่องทางออนไลน์ โดยส่วนใหญ่เป็นการขายร่วมกับสินค้าประเภทอื่นเช่น ยากระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หรือยาเสียวสาว เป็นต้น หรือเป็นการนำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งกรณีนี้จะถูกเจ้าหน้าที่ศุลกากรทำการตรวจจับกุมตั้งแต่ต้นทางเข้าประเทศ รวมถึงการตั้งขายตามร้านค้าแผงลอยต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การบุกยึดเซ็กซ์ทอยและยาปลูกเซ็กซ์ในโกดังย่านจังหวัดสมุทรปราการ โดยตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (ปอท.) โดยให้เหตุผลว่าสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าต้องห้ามนำเข้ามาในประเทศ²³ กรณีศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ตำรวจภูธรภาค 5 พร้อมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกันจับกุมผู้ต้องหาพร้อมของกลางเป็นเซ็กซ์ทอยชนิดต่าง ๆ รวม 66 ชิ้น และยาปลูกอารมณ์ทางเพศ โดยเป็นการโพสต์ขายสินค้าและขายผ่านทางหน้าร้านขายยา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้แจ้งข้อหาจำหน่ายหรือเพื่อประสงค์ทางการค้าสิ่งอื่นใดอันลามกและขายยาไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาก่อนดำเนินการคดีตามกฎหมายต่อไป²⁴ หรือกรณีตำรวจและทหารทำการจับกุมร้านค้าแผงลอยขายเซ็กซ์ทอยในกรุงเทพมหานครรวม 10 แผง พร้อมยาไวอากร้า มูลค่าประมาณ 2 ล้านบาท เจ้าหน้าที่ได้แจ้งข้อหาเช่นเดียวกันคือ มีไว้ซึ่งสิ่งลามกอนาจารและยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน²⁵ เป็นต้น จากสถานการณ์ที่ยกตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยมองเซ็กซ์ทอยว่าเป็นสิ่งลามกอนาจารเช่นเดียวกับภาพโป๊ หรือหนังโป๊ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียทางศีลธรรม จนเป็นเหตุนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศได้

ผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของเซ็กซ์ทอยไม่ได้เกิดจากการใช้ แต่มาจากสารเคมีที่เป็นส่วนประกอบในการผลิตเซ็กซ์ทอยที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่ผ่านการควบคุม ซึ่งเซ็กซ์ทอยที่มีขายอยู่ในปัจจุบันมีทั้งราคาถูกและที่ราคาแพงสูง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ในการผลิต วัสดุที่มีราคาถูกที่สุดที่ใช้ในการผลิตเซ็กซ์ทอยจะเป็นพลาสติกที่มีลักษณะนุ่มนิ่มยืดหยุ่นแต่ยังคงความเรียบของพื้นผิวสัมผัส ซึ่งมีสารอันตรายที่แฝงมาจากส่วนผสมของสารพาทาเลต (Phthalate) ที่เติมลงไปเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นให้มากขึ้น เป็นสารที่ก่อให้เกิดมะเร็งและส่งผลกระทบต่อระบบสืบพันธุ์ของทั้งหญิงและชาย ดังนั้นหากใช้เซ็กซ์ทอยที่ไม่ได้มาตรฐานในการผลิต ปราศจากการตรวจสอบ และมียาราคาถูกอาจทำให้ได้รับสารดังกล่าวและเกิดผลเสียต่อสุขภาพ และในเมื่อเป็นสิ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อเกิดผลเสียขึ้นผู้ใช้จะเรียกร้องค่าความเสียหายจากใคร

ส่วนผลกระทบต่อบุคคลภายนอกหรือสังคม มาจากทัศนคติของสังคมไทยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้เซ็กซ์ทอยเป็นปีศาจของสังคมใน 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นแรกเรื่องศีลธรรม การที่วิถีชีวิตของไทยผูกติดยึดถือกับศาสนาพุทธเป็นหลัก มีการสร้างวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามที่ควรยึดถือมาเป็นบรรทัดฐาน ทำให้การกระทำทางเพศหรือเรื่องเพศเป็นสิ่งที่เบนออกจากบรรทัดฐานนั้น เป็นความวิตกกังวลเกรงว่าสังคมจะไร้ซึ่งศีลธรรม ในประเด็นนี้ยากที่จะหาคำตอบได้ชัดเจนว่าแท้จริงแล้วอะไรคือมาตรฐานทางศีลธรรมในสังคมปัจจุบัน ที่วางกรอบแห่งคุณค่าให้สังคมหวงแหนและจะต้องไม่ได้ ประเด็นที่สอง คือความกังวลในเรื่องปัญหาอาชญากรรมทางเพศ โดยเฉพาะการข่มขืน สังคมไทยยังมองว่าหากเซ็กซ์ทอยเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายแล้ว การข่มขืนจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากเป็นสิ่งที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ แต่หากพิจารณาข่าวสถานการณ์คดีอาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดมักอ้างว่ามีการดื่มสุราหรือเสพสารเสพติดชนิดอื่นจนทำให้เกิดอารมณ์และไปกระทำความผิด นอกจากนี้การที่ผู้เสียหายอยู่ในอาการมึนเมาจะทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีความอ่อนแอทางชีวภาพ (Biologically weak victims) ซึ่งเหยื่อประเภทนี้จะมีความอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ และเป็นสิ่งที่จูงใจให้เกิดอาชญากรรม เนื่องจากผู้เสียหายจะไม่มีแรงต่อสู้ขัดขืนหรือป้องกันตัวเอง²⁶ ในทางกลับกันเซ็กซ์ทอยเป็นตัวช่วยในการบำบัดอารมณ์ความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาการก่ออาชญากรรมทางเพศได้นอกจากนั้น เซ็กซ์ทอยยังเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในเรื่องของการรักษาหรือปรับปรุงปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศของบุคคลได้อีกด้วย เช่น เซ็กซ์ทอยที่นำไปใช้ในการฟื้นฟูร่างกายของผู้ที่เคยเผชิญหน้ากับการล่วงละเมิดทางเพศให้กลับมามีสุขภาพจิตที่ดีได้อย่างเป็นปกติ

²³ ไทยรัฐออนไลน์, “ตำรวจ ปอท.ทลายโกดังจับเซ็กซ์ทอย ยึดของกลางมูลค่าร่วมล้านบาท,” ไทยรัฐ, สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/crime/1869579>.

²⁴ “ตำรวจภาค 5 จับขาย Sextoy ทางออนไลน์ จ.เชียงใหม่,” News.ch7, สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563, <https://news.ch7.com/detail/397572>.

²⁵ ไทยรัฐออนไลน์, “บุกจับแผงค้าเซ็กซ์ทอยนบิลบิ ยึดยาปลูกเซ็กซ์ ของกลางอื้อ มูลค่า 2 ล้าน,” ไทยรัฐ, สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1488712>.

²⁶ เอกภพ อินทวิวัฒน์, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการก่ออาชญากรรมทางเพศ ศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา,” (วิทยานิพนธ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542), 99.

โดยฟื้นฟูในเรื่องของการสัมผัสเป็นหลัก เนื่องจากผู้ที่ผ่านประสบการณ์อันเลวร้ายในการล่วงละเมิดทางเพศจะมีปฏิกิริยาต่อต้านการถูกสัมผัสในทางเพศ ซึ่งเช็ทซ์ทอยสามารถแก้ปัญหาข้อบกพร่องตรงนี้ได้²⁷

จากทัศนคติของสังคมไทยที่มีต่อเช็ทซ์ทอย และความวิตกกังวลว่าศีลธรรมของคนจะเสื่อมเสีย และส่งเสริมปัจจัยเร่งในการก่ออาชญากรรมทางเพศ ส่งผลให้รัฐใช้อำนาจในการควบคุมอย่างเด็ดขาด โดยตีความเข้าเป็นสิ่งลามกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ซึ่งบัญญัติไว้โดยสรุปว่า ห้ามผู้ใดทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือส่งออก หรือทำให้แพร่หลายเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า เพื่อการแจกจ่าย หรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ซึ่งสิ่งลามก รวมถึงการห้ามประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการค้าวัตถุหรือสิ่งลามก ทั้งนี้ยังห้ามโฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ อีกด้วย และผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าวนี้ จะถูกระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อกำหนดให้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ส่งผลให้เกิดมาตรการในการป้องกันควบคุมการลักลอบนำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการดูแล ตามมาตรา 4 ประกอบมาตรา 244 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 แต่จุดอ่อนในประเด็นข้อกฎหมายนี้คือ การขาดคำนิยามของคำว่า “สิ่งลามก” ว่ามีขอบเขตหรือลักษณะอย่างไร ทำให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจได้อย่างกว้างขวางในการบังคับใช้กฎหมายกับกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม ขณะที่สังคมไทยบางส่วนยังมีลักษณะศีลธรรมปากว่าตาขยิบ มองเช็ทซ์ทอยเป็นสิ่งที่ทำให้ศีลธรรมของสังคมเสื่อมทรามลง และเป็นตัวปัญหาทำให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศเพิ่มสูงขึ้น แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ยังคงมองว่าเช็ทซ์ทอยไม่ได้ทำให้ศีลธรรมของคนเสื่อมทรามลง ความชอบส่วนบุคคลถือเป็นเสรีภาพอย่างหนึ่งในการใช้ชีวิตเป็นสิทธิในเรื่องส่วนตัว トラบที่ไม่ได้กระทบต่อผู้อื่น และมองว่าเช็ทซ์ทอยมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย เช่น ช่วยลดปัจจัยเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ช่วยแก้ปัญหาสำหรับผู้ที่ไม่สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลใดได้ และช่วยลดปัญหาการข่มขืนหรือการล่วงละเมิดทางเพศลงได้

เช็ทซ์ทอย กลายเป็นอาชญากรรมสังคมในด้านการทำลายศีลธรรมของคนในสังคมให้เสื่อมทรามลงจากทัศนคติและมุมมองด้านลบเกี่ยวกับเพศ หากพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว ปัญหาที่อ้างว่าทำลายศีลธรรมอันดียังคงเป็นนามธรรมเสียมากกว่า ซึ่งยังไม่ชัดเจนว่าแท้จริงแล้วอะไรคือศีลธรรมอันดีของประชาชน และอะไรเป็นตัวทำลายศีลธรรมนั้นอย่างแท้จริง ความปรารถนาหรือความต้องการทางเพศเป็นเรื่องปกติตามธรรมชาติของมนุษย์ และการปลดปล่อยก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาและเป็นสิทธิเสรีภาพของแต่ละคน เช็ทซ์ทอยจึงถูกนำมาใช้เป็นตัวเลือกหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่นที่ปากบอกว่าดีแต่ปฏิบัติตนของคนที่ไม่ดีคือศีลธรรมอันสูงส่งที่เบนออกจากการรักษาศีล 5 ของพุทธศาสนาที่ควรยึดถือ กล่าวคือ ยังมีการทำร้ายเช่นฆ่ากันโดยใช้อาวุธปืนที่หยิบมาได้อย่างง่ายดายอยู่เสมอในสังคม ยังมีการไปปิดคอกันมากในสังคม ยังมีการลักลอบยืมเงินในสังคม ยังคงมีการผิดลูกผิดเมียที่บ้านเล็กบ้านน้อยอยู่เป็นประจำ และที่สำคัญสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของสังคมอย่างขาดไม่ได้ ไม่ว่าจะดื่มหรือจิบ และไม่ว่าจะดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือเพราะความเครียด จนเกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ตามมามากมาย แต่รัฐใช้อำนาจในการควบคุมที่ต่างออกไปโดยให้เป็นความผิดทางอาญา

3. บทสรุป

บุหรี่ยาสูบ สองสหายที่ทำลายสุขภาพของผู้บริโภค จากการเป็นต้นเหตุของโรคไม่ติดต่อ (Non-communicable diseases – NCDs) เช่น โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดหัวใจ หรือโรคตับ เป็นต้น และสร้างผลกระทบต่อสังคมหรือบุคคลภายนอกอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยบุหรี่ยาสูบเป็นอันตรายต่อบุคคลภายนอกจากควันบุหรี่มือสองซึ่งสร้างผลกระทบต่อสุขภาพได้เช่นเดียวกับผู้บริโภค ส่วนสุรา เป็นต้นเหตุของการใช้ความรุนแรงอุบัติเหตุบนท้องถนนจากการเมาแล้วขับ และเป็นปัจจัยให้กระทำความผิดทางเพศจากการขาดสติ ซึ่งมาตรการควบคุมสินค้าดังกล่าว รัฐเลือกใช้วิธีการควบคุมและห้ามปราบแบบอ่อน ๆ โดยการออกกฎหมายควบคุมการค้า การบริโภค และการโฆษณา รวมทั้งการเก็บภาษีในอัตราที่สูงเพื่อทำให้ราคาขายของสินค้าดังกล่าวแพงขึ้น โดยมุ่งหมายเพื่อลดการบริโภคบุหรี่ยาสูบ ซึ่งรายได้จากภาษีนี้นับว่ายังนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการสาธารณสุขประโยชน์ในสังคม แต่ในขณะที่เดียวกันรัฐยังคงผูกขาดการผลิตบุหรี่ยาสูบโดยกระจายสู่ทั่วประเทศ ที่มีการผลิตบุหรี่ยาสูบในราคาถูกเพื่อให้คนที่มีรายได้น้อยสามารถซื้อบริโภคได้ ดังนั้น

²⁷ Sabrina Faramarzi, “How sex toys are being redesigned to help survivors of sexual assault,” The Guardian, accessed October 18, 2020, <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2018/may/15/sex-toys-redesigned-help-survivors-sexual-assault-healthy-sex-life-products-women-reclaim-bodies>.

การประชุมวิชาการนิติสังคมศาสตร์ระดับชาติ หัวข้อ “จินตนาการใหม่ ภูมิทัศน์นิติศาสตร์ไทย”

มาตรการที่รัฐใช้จำกัดสิทธิเสรีภาพในการบริโภคบุหรี่และสุรา โดยอ้างเหตุผลเพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน กับการกระทำของรัฐที่เป็นอยู่ จึงเป็นการแบ่งรับแบ่งสู้ที่ฝั่งหนึ่งเป็นการสนับสนุนและอีกฝั่งหนึ่งเป็นการรณรงค์ลด ละ เลิก การบริโภค

ในส่วนของเช็ทซ์ทอย ผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการใช้โดยตรง แต่เกิดจากการตัวผลิตภัณฑ์เช็ทซ์ทอยที่ผลิตไม่ได้มาตรฐาน และไม่ได้ผ่านการตรวจสอบด้านความปลอดภัยของส่วนประกอบและการผลิต เนื่องจากเป็นสินค้าที่ยังไม่ถูกกฎหมาย กรณีผลกระทบต่อสังคมหรือบุคคลภายนอก เกิดจากความวิตกกังวลเกรงกลัวว่าสังคมจะไร้ซึ่งศีลธรรม โดยเกิดขึ้นมาจากทัศนคติด้านลบที่มีต่อเรื่องเพศและเช็ทซ์ทอยซึ่งเป็นนามธรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ได้แก่ ในด้านศาสนา สังคมตามาตรเช็ทซ์ทอยว่าทำให้ศีลธรรมของคนในสังคมเสื่อมทราม และในด้านอาชญากรรมทางเพศ คนจำนวนหนึ่งในสังคมเกรงว่าเช็ทซ์ทอยจะเป็นปัจจัยเร่งที่ทำให้คดีทางเพศอย่างกรงขี้เหล็กทำซ้ำเรามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากจะทำให้คนหมกมุ่นในเรื่องกามตัณหา แต่ในความเป็นจริงแล้ว เช็ทซ์ทอยเป็นสิ่งที่ช่วยลดปัญหาอาชญากรรมทางเพศลงได้ คือการปลดปล่อยความต้องการของร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมชาติของมนุษย์ และความชอบของแต่ละคน นอกจากนี้ ในการทางแพทย์ เช็ทซ์ทอยยังถือว่าเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยป้องกันปัญหาการติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ทั้งยังมีส่วนช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในครอบครัว เช่นการนอกใจไม่มีสัมพันธ์กับคนอื่น หรือบางคนยังใช้เป็นตัวช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองของตนเองให้ราบรื่นได้อีกด้วย แต่รัฐเลือกที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายอาญา กำหนดเช็ทซ์ทอยเป็นสิ่งลามก และมีโทษทางอาญา หากมีการจำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ดังนั้นแล้วเมื่อพิจารณาทั้งเรื่องบุหรี่ สุรา และเช็ทซ์ทอย แม้ว่าลักษณะเช็ทซ์ทอยจะไม่เข้าเงื่อนไขการเป็นสินค้าบาปเพราะขาดลักษณะที่การใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ แต่ทั้งสามมีลักษณะผลกระทบที่อยู่บนพื้นฐานเดียวกัน คือ เกิดจากความวิตกกังวลหรือผลกระทบต่อบุคคลภายนอกหรือต่อสังคม อีกทั้งบุหรี่และสุราก็ยังมีความประจักษ์ชัดในผลกระทบต่อบุคคลภายนอกหรือต่อสังคมตามที่กล่าวมาข้างต้น แต่เช็ทซ์ทอยนั้นมีเพียงทัศนคติเชิงลบและความเกรงกลัวสังคมไร้ซึ่งศีลธรรมหรือทำลายมาตรฐานศีลธรรมที่มีอยู่ โดยมีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่ได้มีผลประจักษ์ชัดเจนนอย่างบุหรี่และสุรา การเป็นเพียงเครื่องมือเพื่อตอบสนองต่อความต้องการหรือเพื่อความสุภาพเท่านั้น แต่รัฐกลับใช้อำนาจในการควบคุมที่แตกต่างกัน

ตามหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชน การที่รัฐใช้อำนาจในการจำกัดสิทธิของปัจเจกชนในการเข้าถึงและการจำหน่ายสินค้าทั้งสาม ตั้งอยู่บนหลักการเพื่อคุ้มครองความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งกรณีบุหรี่และสุรา รัฐได้อ้างถึงวัตถุประสงค์ในการควบคุมเพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและลดปัญหาอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น โดยใช้มาตรการควบคุมบุหรี่และสุราผ่านมาตรการทางภาษีและมาตรการทางกฎหมายในเรื่องการจำหน่าย การบริโภค และการโฆษณา ทั้งยังไม่ได้เป็นการห้ามปรามอย่างเด็ดขาด แต่สำหรับเช็ทซ์ทอย รัฐใช้อำนาจในการจำกัดสิทธิของประชาชน โดยอ้างเหตุผลเพียงเพื่อปกป้องมาตรฐานศีลธรรม โดยถือว่าเป็นสิ่งลามกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ซึ่งเป็นการห้ามปรามอย่างเด็ดขาด จึงสรุปได้ว่า สินค้าทั้งสามตามที่กล่าวมา รัฐใช้อำนาจในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองไว้ และสอดคล้องกับหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชน โดยอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน นั่นคือ มุ่งคุ้มครองป้องกันสุขภาพ และความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่รัฐใช้มาตรการในการควบคุมแตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงความสองมาตรฐานในการควบคุมของรัฐ ผู้เขียนมีความเห็นว่า เช็ทซ์ทอยไม่ได้ทำให้สังคมไร้ซึ่งศีลธรรมหรือทำให้ศีลธรรมเสื่อมลง และไม่ควรถูกกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญา รัฐสามารถใช้อำนาจควบคุมโดยการออกกฎหมายเฉพาะระดับพระราชบัญญัติและประกาศต่าง ๆ ในเรื่องการจำหน่าย อายุผู้ซื้อผู้ชาย การขออนุญาต การโฆษณา รวมถึงการกำหนดโทษสำหรับร้านค้าที่จะขายเช็ทซ์ทอยอย่างต่างประเทศ สำหรับมาตรการทางภาษี เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้มีการผลิตเช็ทซ์ทอยเอง ควรมีการกำหนดภาษีนำเข้าที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะ เช่น ภาษีนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเพศ ซึ่งต้องมีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยของตัวสินค้า ปราศจากสารเคมีที่เป็นอันตราย และความปลอดภัยในการใช้งาน ซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะสร้างรายได้ให้กับรัฐเพื่อนำเงินมาพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สาธารณะต่อไป และจะเป็นการลดการลักลอบขายของที่ไม่ได้มาตรฐาน และลดการวางใจได้โตะเพื่อปูทางในตลาดมืดได้ แต่ทั้งนี้ประเด็นสำคัญในอันดับแรก คือการปรับเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองของคนในสังคม เนื่องจากสังคมไทยเป็นพหุสังคม ประกอบด้วยความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ อุดมคติ ที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรหาช่องทางหรือทางสายกลางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายแห่งนี้ต่อไป

บรรณานุกรม

- “ตำรวจภาค 5 จับชาย Sextoy ทางออนไลน์ จ.เชียงใหม่.” ข่าวช่อง 7. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563. <https://news.ch7.com/detail/397572>.
- Apahwan sopontammarak. “รู้จักกับสารพิษสำคัญในบุหรี่.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/38366-รู้จักกับสารพิษสำคัญในบุหรี่.html>.
- Chatchai nokdee. “ห่วงแอลกอฮอล์เป็นพิษ อันตรายถึงตาย.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/50997-ห่วงแอลกอฮอล์เป็นพิษ.html>.
- Crossman, Ashley. “A Sociological Understanding of Moral Panic.” Thoughtco. Accessed October 8, 2020. <http://www.thoughtco.com/moral-panic-3026420>.
- Donnaya Suvetwethin. “ปีโคโรนการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วโลก.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/49014-A2.html>.
- Faramarzi, Sabrina. “How sex toys are being redesigned to help survivors of sexual assault.” theguardian. Accessed August 18, 2020. <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2018/may/15/sex-toys-redesigned-help-survivors-sexual-assault-healthy-sex-life-products-women-reclaim-bodies>.
- http://e-lib.ddc.moph.go.th/pdf/material_291/material_291.pdf.
- Pettinger, Tejvan. “Demerit good definition.” Economicshel. Accessed October 7, 2020. <https://www.economicshelp.org/blog/glossary/demerit-goods/>.
- Thianthip Diawkee. “ผลของควันบุหรี่มือสอง ต่อสุขภาพของผู้ที่ได้รับควันบุหรี่.” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, <https://www.thaihealth.or.th/Content/42932-ผลของควันบุหรี่มือสอง.html>.
- WHO team. “Alcohol.” World Health Organization. Accessed October 2, 2020. <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/alcohol>.
- WHO team. “WHO launches SAFER alcohol control initiative to prevent and reduce alcohol-related death and disability.” World Health Organization. Accessed October 9, 2020. https://www.who.int/substance_abuse/safer/launch/en/.
- กรมคุมประพฤติ. “กรมคุมประพฤติร่วมกับ สอ. จับเมาซ์ ส่งบำบัดรพ.” กรมคุมประพฤติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563, <http://www.probation.go.th/content.php?id=36286>.
- กระทรวงสาธารณสุข. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. *สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบในประเทศไทย ปี 2556*. นนทบุรี: กราฟิโก ซิสเต็มส์, 2556. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563.
- การยาสูบแห่งประเทศไทย. “การยาสูบฯ เปิดผลิตบุหรี่โรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่อย่างเป็นทางการ พร้อมเป็นฐานการผลิตบุหรี่ส่งออกในอนาคต.” การยาสูบแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://www.thaitobacco.or.th/th/2018/08/0020085.html>.
- ขอบ สมบุญเพ็ญ. “อบายมุข 6.” oknation. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <http://oknation.nationtv.tv/blog/sshob/2008/07/23/entry-1>.
- ชูรณ์ พิชญกุลมงคล. “เจาะลึกมาตรการสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ.” มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563, http://www.ashthailand.or.th/th/data_center_page.php?id=903.
- เดลินิวส์. “ไอทีนฆ่าข่มขืนน้องแก้วรับหมายบำเบียร์.” เดลินิวส์. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <https://www.dailynews.co.th/regional/250843>.
- ไทยรัฐออนไลน์. “ตำรวจ ปอท. ทลายแก๊งจับเช็กซ์ทอย ยึดของกลางมูลค่าร่วมล้านบาท.” ไทยรัฐ. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/crime/1869579>.
- ไทยรัฐออนไลน์. “บุกจับแก๊งค้าเช็กซ์ทอยนับสิบ ยึดยาปลูกเช็กซ์ ของกลางอื้อ มูลค่า 2 ล้าน.” ไทยรัฐ. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1488712>.
- ไทยรัฐออนไลน์. “โรงงานยาสูบฯ มีแผนตั้งขายกัญชา กัญชง รับขึ้นภาษีบุหรี่ ต.ค.นี้.” ไทยรัฐ. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://www.thairath.co.th/news/business/market-business/1503333>.
- ธนกร วงษ์ปัญญา. “โรงงานยาสูบรายแค่วัน และเอาเงินไปทำอะไรบ้าง.” The standard. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2563, <https://thestandard.co/thailand-tobacco-monopoly/>.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. “สองมาตรฐานในชาติ.” มติชน. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2563. https://www.matchon.co.th/columnists/news_176.
- ผู้จัดการออนไลน์. “ภาษีสุราดันรายได้สรรพสามิตปี 62 เกินเป้า 1 พันล้าน ผนวกปีงา 63 วางแผนจัดเก็บรายได้รวม 6.3 แสนล้าน.” ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2563, <https://mgronline.com/stockmarket/detail/962000096076>.
- โพสต์ทูเดย์. “เผยผลชันสูตร ‘ลิลดาเบล’ พบแอลกอฮอล์ในเลือดสูง เสียชีวิตจากพิษสุรา.” โพสต์ทูเดย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563, <https://www.posttoday.com/social/general/601503>.

การประชุมวิชาการนิติสังคมศาสตร์ระดับชาติ หัวข้อ “จินตนาการใหม่ กฎทัศน์นิติศาสตร์ไทย”

วิชชุภา แก้วน้อย. “โทษของบุหรี.” ศูนย์บริการเทคนิคการแพทย์คลินิก. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563,

<http://www.ams.cmu.ac.th/amscsc/article/article11.html>.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. “Earmarked Tax.” สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2563,

<http://www2.fpo.go.th/FPO/modules/Content/getfile.php?contentfileID=7383>.

เอกภพ อินทวิวัฒน์. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการก่ออาชญากรรมทางเพศ ศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.